

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous/ julkishallinto

Tanja Lintunen-Lauronen

Veteraanikuntoutus

Opinnäytetyö 2010

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous

LINTUNEN-LAURONEN, TANJA Veteraanikuntoutus
Opinnäytetyö 26 sivua + 13 liitesivua
Työn ohjaaja Lehtori Jaakko Janhunen
Toimeksiantaja Kouvolan kaupunki/Perusturva
Maaliskuu 2010
Avainsanat sotaveteraanit, asevelityö, sotainvalidit, kuntoutus, rintamaveteraanit, toimintakyky

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa Kouvolan kaupungille veteraanikuntoutuksen ohjeistus, josta Kouvolan kaupunki saa myös kokemuseräistä tietoa ja palautetta veteraanityön toimivuudesta ja voi tämän pohjalta kehittää veteraanityön käytäntöjään. Kouvolan kaupunki voi hyödyntää tutkimustuloksia veteraanityötä kehittäessään. Tuloksia voivat hyödyntää veteraanien kanssa työskentelevät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset ja opiskelijat.

Valitsin opinnäytetyöni aiheeksi veteraanikuntoutuksen. Kiinnostuin tekemään opinnäytetyötä tästä aiheesta, kun työssäni veteraanasioiden yhdyshenkilönä Kouvolan kaupungilla huomasin, että perusturvalta ei löydy ohjeistusta veteraanikuntoutuksesta eikä viranomaistyöskentelyn mallia miten veteraanikuntoutuksen hakuprosessi etenee alusta alkaen aina päätökseen asti. Opinnäytetyö pohjautuu aikaisempaan tietoon ja tutkimuksiin, kirjallisuuteen sekä työelämässä nousseisiin kokemuksiin. Opinnäytetyössä käsitellään sotaveteraanien kuntoutuksen historiaa, kuntoutustoimintaa ja viranomaistyöskentelyä. Tämä opinnäytetyö parantaa veteraanasioiden hoitamista ja lisää ammattitaitoa. Yhteiskunnallisella tasolla se voi vaikuttaa asenteisiin ikääntyvää väestöä kohtaan.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Business Management

LINTUNEN-LAURONEN, TANJA	Veteran Rehabilitation
Bachelor's Thesis	26 pages + 13 pages of appendices
Supervisor	Jaakko Janhunen, lecturer
Commissioned by	The city of Kouvola, Social and Healthcare Services
March 2010	
Keywords	veterans, frontveterans, rehabilitation, functioning ability

The goal of this thesis was to make a written step-by-step instructional guide for veteran rehabilitation programs in the city of Kouvola. The paper will get information and feedback of Kouvola from current veteran rehab programs. Social and health care workers and students as well can benefit from this guide to improve Kouvola's current veteran rehab programs.

I became interested in the veteran rehabilitation programs as the topic of my research paper because I am the liaison of veteran matters within the city of Kouvola. I had noticed that our city does not have a written action plan in the basic health care level about veteran rehabilitation. There is no written guide of how to apply veteran benefits on their rehabilitation by the city of Kouvola.

This thesis is based both on prior written material and also on-the-job experience. This thesis discusses the history of rehabilitation, types of vet rehab and the bureaucratic step in executing veteran rehabilitation.

The thesis will improve the handling of veteran matters. Nationally this can positively affect the attitudes toward the aging population.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	VETERAANIKUNTOUTUKSEN HISTORIAA	6
3	KUNTOUTUS PEURUNKA	9
4	RINTAMAVETERAANIEN KUNTOUTUS	10
5	KUNTOUTUKSEEN HYVÄKSYMINEN	11
	5.1 Rintamasotilastunnus	11
	5.2 Rintamapalvelustunnus	12
	5.3 Rintamatunnus	12
	5.4 Ulkomaalaisten rintamasotilastunnus	12
6	KUNTOUTUSMUODOT	13
	6.1 Laitoskuntoutus	13
	6.1.1 Lääkärintlausunto	13
	6.1.2 Aviopuolison kuntoutus	14
	6.1.3 Toimintakykyluokat	14
	6.2 Avokuntoutus	15
	6.3 Päiväkuntoutus	16
7	KUNTOUTUSLAITOKSET	17
8	KUNTOUTUKSEN KUSTANNUSTEN KORVAUS	19
	8.1 Matkakustannukset	19
	8.2 Valtiokonttorin korvaukset	19
9	MUUTOKSEN HAKU	20
10	TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	21
11	POHDINTA	22
	LÄHTEET	24

LIITTEET

Liite 1. Rintamaveteraanin kuntoutushakemus ja päätös

Liite 2. Rintamaveteraanien laituskuntoutusta järjestävät kuntoutus- ja hoitolaitokset vuonna 2010

Liite 3. Selvitys vuoden 2009 aikana maksetun kuntoutusmäärärahan käytöstä

Liite 4. Lisämäärärahan hakemus

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä Kouvolan kaupungin perusturvalle ohje ja malli veteraanikuntoutuksesta. Sitä voidaan hyödyntää Kouvolan kaupungilla kuntoutuksen kehittämisen pohjana ja sen toivotaan antavan ajatuksia veteraanien palveluiden parantamiseksi.

Rintamaveteraanikuntoutuksesta annetun lain mukaan valtion vuotuisen tulo- ja menoarvioon varattu veteraanikuntoutusmääräraha jaetaan valtiokonttorin toimesta kunnille. Määräraha perustuu arvioon kunnassa asuvien rintamaveteraanien määrästä. (5. §:n 2. mom).

Rintamaveteraanien kuntoutuslain nojalla kuntoutusta voi saada Suomessa asuva vuosien 1939–1945 sotiin osallistunut henkilö, jolle on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus.

Veteraani hakee kuntoutukseen asuinkuntansa terveyskeskuksen kautta. Kuntoutusta voi hakea ympärivuotisesti. Hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta ja kuntoutustarpeesta. Hakemuksen voi tehdä veteraanin puolesta myös omainen tai sosiaali- ja terveysturvaviranomainen.

Kunnan viranomainen valitsee kunnan saaman määrärahan mukaan kuntoutukseen pääsevät henkilöt. Kuntoutusta voidaan antaa laitospalveluksena, avokuntoutuksena tai päivä kuntoutuksena. Myös aviopuolisolle voidaan myöntää kuntoutusta enintään 14 vuorokautta samassa laitoksessa ja samaan aikaan veteraanin kanssa.

Kansaneläkelaitos maksaa kuntoutettavalle rintamaveteraanille ja hänen kanssaan kuntoutuksessa olleelle aviopuolisolle matkasta aiheutuneet matkakustannukset halvinta matkustustapaa käyttäen kokonaisuudessaan.

2 VETERAANIKUNTOUTUKSEN HISTORIAA

Talvisota syttyi 70 vuotta sitten, 30.11.1939 ja päättyi 30.3.1940. Talvisota kesti 105 päivää ja rauhansopimus allekirjoitettiin 12.3.1940. Välirauhan jälkeen alkanut jatko-

sota käytiin 25.6.1941–4.9.1944. Talvisota ja jatkosota käytiin Neuvostoliittoa vastaan. Sodan viimeinen vaihe Lapin sota käytiin 15.9.1944–27.4.1945 saksalaisia vastaan. Talvisodassa oli asepalveluksessa noin 350 000 miestä ja jatkosodassa yli 600 000 miestä. Myös noin 200 000 lottaa, sotilaskotisisarta, Suomen Punaisen Ristin sairaanhoitajaa ja apusisarta sekä muita naisia oli sotavuosien maanpuolustustehtävissä. Henkilökohtainen suru koetteli lähes jokaista suomalaista perhettä. Joka kahdeksas sotiin osallistuneita menehtyi. Heistä, jotka palasivat, pysyvän sotavamman sai joka neljäs. Sodissa pysyvästi vammautui noin 90 000 henkilöä ja kuoli tai haavoittui noin 290 000 henkilöä. Lähes kaikki alle 30-vuotiaat miehet osallistuivat maamme puolustamiseen. (Tolvanen 2006, 20.)

Veteraanikuntoutuksen historia alkoi jo talvisodan jälkeiseltä ajalta, jolloin Suomen Aseveljien liitto perustettiin yhdistämään suomalaisia rintamamiehiä. Liitto toimi veteraanien tuki- ja huoltojärjestönä. (Sulamaa 2007, 13.)

Kuntoutus kuului sotaveteraanitoimintaan jo 1960-luvulta lähtien, jolloin Sotaveteraaniliitto liittyi yhteistyöjäseneksi Fysioterapialiittoon vuonna 1968. Punkaharjun kuntoutuslaitos aloitti toimintansa vuonna 1969 ja Peurungan kuntoutuslaitos avattiin Laukaassa vuonna 1975 (Sulanmaa 2007, 178). Vuoden 1979 Suomen Sotaveteraaniliiton toimintasuunnitelmassa liitto pyrki siihen, että kuntoutus vakainaistettaisiin ja kuntoutusmäärärahan suurus määrättäisiin vuosittain esiintyvän tarpeen mukaan valtiollan taholta. (Sulanmaa 2007, 180.)

Kun lakisääteistä kuntoutusta ei vielä ollut 1970-luvulla, myös kunnat ja kaupungit alkoivat myöntää määrärahoja veteraanikuntoutukseen. Valtio alkoi tukea veteraanien kuntoutusta vuonna 1977. Aluksi kuntoutukseen pääsi vain miehiä, mutta naisille myönnettyjen rintamapalvelustunnusten myötä avautui heillekin mahdollisuus päästä kuntoutukseen (Sulanmaa 2007, 181). 1970-luvun lopulla ja vielä 1980-luvulla suurhko osa rintamaveteraaneista oli mukana työelämässä. Silloin kuntoutuksen eräänä tavoitteena olikin työkyvyn ylläpitäminen. (Halla 1990, 1.)

Kuntoutukseen varatut määrärahat kohosivat eduskunnassa 1980-luvun alkuvuosina. Määräraha kohosi sitä seuraavina vuosina koko ajan nopeasti. Vastaavasti kohosivat vuosittain avo- ja laituskuntoutuksessa olleiden veteraanien määrät. (Tuomisto 1994, 150.)

Kuntoutuslaitosten lukumäärä kasvoi nopeasti 1980-luvulla, koska kuntoutukseen käytettävien julkisten varojen kasvu oli suurta aina 1990-luvun vaihteeseen saakka. Vastaavasti kohosi vuosittain laituskuntoutuksessa olleiden veteraanien määrä. Kuntoutusta annettiin ainoastaan laituskuntoutuksena vuoteen 1984 saakka, jolloin alettiin antaa myös avokuntoutusta. (Ihalainen & Rissanen 2009)

Vuoden 1994 alusta myös rintamaveteraanin puolisolle tuli mahdollisuus osallistua yhdessä veteraanin kanssa kuntoutukseen enintään 14 vuorokauden ajaksi. (Hyssälä 2006)

Rintamaveteraanien kuntoutuksen voimakas kehittäminen alkoi Veteraaniprojekti - 97:ään liittyen vuonna 1997, jolloin käynnistettiin 3-vuotinen projekti kuntoutuksen sisällön ja laadun kehittämiseksi vastaamaan ikääntyneiden veteraanien tarpeita. Tämän ohella kiireisimmässä kuntoutuksen tarpeessa olevien veteraanien kuntoutuskiertoa nopeutettiin. Vuonna 2002 käynnistyi Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta rahoitettava Geriatrisen kuntoutuksen kehittämisprojekti vuosille 2002–2005, jonka kohdeyryhmänä olivat sotainvalidit ja veteraanit. Se suunniteltiin yhteistyössä veteraani- ja sotainvalidijärjestöjen sekä kuntoutusalan asiantuntijoiden kanssa. (STM 2004)

Vuonna 2005 rintamaveteraanien kuntoutukseen tui säädösmuutoksia (1144/2004), joilla siirrettiin kuntoutuksen painopistettä laituskuntoutuksesta päivä-, koti- ja muuhun avokuntoutukseen. Muutoksen tarkoituksena on, että vähintään puolet kuntien kuntoutukseen ohjattavista rintamaveteraaneista ohjattaisiin avo- ja päiväkuntoutukseen ja, että kaikki rintamaveteraanikuntoutukseen oikeutetut saavat vuosittain tarvitsemansa kuntoutuspalvelut. (Kaunisto 2005)

Vuoden 2008 alku toi mukanaan useita sotaveteraaneja koskevia sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksia. Tavoitteeksi asetettiin kehittää veteraanien ja sotainvalidien sosiaaliturvaa ja palveluja sekä huolehtia koko veteraanisukupolven hyvinvoinnista, erityisesti riittävästä kotipalveluista ja nykyisistä yksilöllisemmästä kuntoutuksesta. (Risikko 2008)

3 KUNTOUTUS PEURUNKA

Huhtikuussa 1964, kun rintamamiesveteraanien liitto oli perustettu, alettiin sen hallituksessa keskustella kuntoutuslaitosasiasta. Tarkoituksena oli hankkia paikka, missä veteraaneille tarjoutuisi tilaisuus virkistäytymiseen ja kunnon kohentamiseen. Lokakuussa 1967 syntyi Jyväskylässä Korsuveljesten kuntosäätiö. Se ryhtyi suunnittelemaan Keski-Suomeen ensimmäistä erityistä veteraanien kuntoutuslaitosta. Rintamamiesveteraanienliitto oli alusta alkaen mukana hankkeessa.

Kuntosäätiön asiantuntijalääkäri, tohtori Eero Ervasti arvioi, että sotiin osallistuneita noin 40–50-vuotiaita miehiä oli syytä ruveta kuntouttamaan. Hän arvio, että miesten kuntouttaminen muutaman viikon jaksoina vuosittain voisi antaa veteraanille työelämässä vielä lisää 10–15 aktiivista toiminnan vuotta. Kuntoutuksella voitaisiin puuttua väsymisen ja kulumisen ensi oireisiin ja siten estää varsinaisten sairauksien kehittymistä.

Hankkeen järjestelijät eivät onnistuneet saamaan luvattuja raha-automaattiyhdistyksen varoja. Noin 16.5 miljoonan markan arvoisen kuntoutuslaitoksen suunnittelu jouduttiin aloittamaan omin avuin. Hankkeesta tuli Korsuveljesten kuntosäätiön (myöhemmin Kuntoutus- ja liikuntakeskus Peurunka) hallitukselle erittäin vaativa urakka. Siihen tarvittiin monenlaisia yhteyksiä eri tahoille. Kesti kolme vuotta, ennen kuin Peurungan laitos oli toiminnassa. Valtio korvasi jälkikäteen 80 prosenttia laitoksen perustamiskustannuksista viiden vuoden kuluessa raha-automaattivaroista. Ensimmäinen ajanmukainen ja monipuolinen veteraanien kuntoutuskeskus Peurunka valmistui ja otettiin käyttöön maaliskuussa 1974.

Peurungan taloudellinen tila oli kuitenkin huono. Kuntoutuksen jatkuvuuden Peurungassa turvasi lopulta Kansaneläkelaitos, joka on vuodesta 1976 lähtien toiminut laitoksen pääomistajana. Peurunka on muuttunut paljon siitä, mistä se alun perin lähti liikkeelle. Majoituspaikkoja on nykyisin yli neljäsataa ja työntekijöitä noin 250. (Tuomisto 1994, 133.)

4 RINTAMAVETERAANIEN KUNTOUTUS

Rintamaveteraanikuntoutukseen ovat oikeutettuja Suomessa asuvat vuosien 1939–1945 sotiin osallistuneet rintamaveteraanit. Sotainvalidit, joiden sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia, eivät voi saada rintamaveteraaneille tarkoitettua kuntoutusta. Näiden sotainvalidien kuntoutus järjestetään sotilasvammalain säädösten mukaan. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 1.)

Sotiemme veteraani on yleisnimitys henkilölle, joka on osallistunut sotatoimiin vuonna 1939–1944 käydyissä Suomen sodissa. Muita nimityksiä sotiemme veteraaneille on sotaveteraanit, rintamaveteraanit ja sotainvalidit. Rintamaveteraanilla tarkoitetaan henkilöä, joka on osallistunut sotiin, mutta ei ole haavoittunut tai vammautunut siellä, kun taas sotainvalidi on henkilö, joka on haavoittunut tai vammautunut sodassa. Sotiemme veteraani tarkoittaa rintamaveteraaneja, sotainvalideja sekä rintamalla palvelleita naisia, kuten lottia. (Juujärvi, Pessa & Salin 2009)

Ohjeet kuntoutuksen järjestämisestä antaa Valtiokonttori. Rintamaveteraanien kuntoutus perustuu rintamaveteraanienkuntoutuksesta annettuun lakiin (1184/1988) 3. §:n 2. momentti (muutettu 1097/1992 ja 1227/1993) ja asetukseen (1348/1988). Veteraanikuntoutuksen lainsäädännön taustalla on nähtävissä kaksi keskeistä periaatetta, oikeudenmukaisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperiaatteet (laki 1184/88 5 § ja 2 §)

Rintamaveteraanien kuntoutuksen tarkoituksena on veteraanin toimintakyvyn edistäminen ja säilyttäminen niin, että hän selviytyy mahdollisimman pitkään itsenäisesti jokapäiväisistä toiminnoistaan omassa kodissaan tarvitsematta laitospaikkaa. Kuntoutukseen voidaan valita rintamaveteraani, jolle kuntoutuksen antaminen on toimintakyvyn edistämiseksi, säilyttämiseksi tai muusta syystä tarpeellista. (Laki 1184/88, 2 §)

Kuntoutus voidaan järjestää avo-, päivä- tai laituskuntoutuksena ja siihen kuuluu tarpeellinen tutkimus ja hoito. Tavoitteena on säännöllinen ja suunnitelmallinen vuosittain toteutuva kuntoutus. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että veteraanilla, jonka vamma tai sairaus aiheuttaa toimintakyvyn häiriötä, on mahdollisuus päästä kuntoutukseen. (Laki 1184/88, 2 §)

Kuntoutusta voidaan antaa myös vanhainkodissa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla

olevalle veteraanille. Päätös pitkäaikaishoidosta ei poista oikeutta kuntoutukseen. (Grundström 2010, 19.)

5 KUNTOUTUKSEEN HYVÄKSYMINEN

Varsinaista haku-aikaa ei ole, vaan kuntoutusta voi hakea ympäri vuoden. Haettaessa kuntoutukseen suositellaan käytettävän Valtiokonttorin vahvistamaa hakukaavaketta (Liite 1.) Hakulomakkeita saa terveyskeskuksien vastaanottopisteistä tai veteraanijärjestöjen toimistoista. Veteraanit tuovat tai postittavat veteraanikuntoutus hakemuksen suoraan veteraanikuntoutuksesta vastaavalle viranhaltijalle tai kunnan terveyskeskukseen. Kuntoutushakemuksen voi täyttää myös omainen tai sosiaali- ja terveysviranomaisen, jos veteraani ei itse siihen kykene. (As.1041/1997). Viranhaltija varmistaa, ettei hakija ole vielä kyseisenä vuonna ollut kuntoutuksessa ja että hakijalla on rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus. Sen jälkeen hakemus on valmis odottamaan päätöstä. Päätökset tekee veteraani asioiden ylilääkäri. Kuntoutukseen valittaessa tulee ottaa huomioon kuntoutuksen tarve ja kiireellisyys. Allekirjoitettu päätös lähetetään veteraanille, ja jos hän on hakenut laitospäättökseen, lähetetään kopio päätöksestä myös kuntoutuslaitokseen.

Rintamaveteraanille ja hänen puolisolleen ei aiheudu kuntoutuksesta kustannuksia. Kuntoutuslaitos laskuttaa kuntia annettua kuntoutuksesta. Kunta maksaa kuntoutuskustannukset ja kansaneläkelaitos korvaa matkakustannukset. Ulkomailla asuvien veteraanien hakemukset käsitellään Valtiokonttorissa.

Jos hakija ei ole merkinnyt tunnustaan hakemukseen, viranhaltija tarkastaa, onko hakija saanut kuntoutusta aikaisempina vuosina ja löytyykö aikaisempien vuosien päätöksistä tunnusta. Jos tunnusta ei muuten löydy, sitä voi tiedustella Itä-Suomen sotilasläänistä (miehet) ja veteraanitunnuslautakunnasta (naiset).

5.1 Rintamasotilastunnus

Rintamasotilastunnus on myönnetty miehelle, joka Suomen kansalaisena on vuosien 1939–1945 sotien aikana osallistunut puolustusvoimien joukoissa varsinaisiin sota-toimiin reserviläisenä, nostomiehenä, vapaaehtoisena tai vakinaisessa palveluksessa olevana.

Varsinaisiin sotatoimiin osallistuneeksi katsotaan henkilö, joka on todistettavasti osallistunut taisteluihin rintamavastuussa olleen sotatoimiyhtymän joukoissa tai sen alueella tai ilmatorjunta- ja rannikkojoukoissa, merivoimien alusyksikössä tai ilmavoimien lentoyksikössä. Rintamasotilastunnus on myönnetty noin 456 500 rintamasotilaalle. (Asetus 772/69, 555/78 ja 340/86). Tunnuksen hakuaika päättyi 31.12.1994. (STM 2004)

5.2 Rintamapalvelustunnus

Rintamapalvelustunnus on myönnetty naiselle, joka Suomen kansalaisena on vuosien 1939–1945 sotien aikana palvellut rintamavastuussa olleen sotatoimiyhtymän joukoissa, ilmatorjunta- tai rannikkojoukoissa, merivoimien alusyksikössä tai ilmavoimien lentoyksikössä tai muutoin toiminut rintamapalvelukseen rinnastettavissa tehtävissä rintamavastuussa olleen sotatoimiyhtymän alueella. Rintamapalvelustunnus on myönnetty yli 68 000 naiselle. (Asetus 554/78, 554/84, 220/86)

5.3 Rintamatunnus

Rintamatunnus on annettu henkilölle, joka on Suomen kansalaisena palvellut ja henkilölle, joka nyt on Suomen kansalainen ja on palvellut vuosien 1939–1945 sotien aikana työvelvollisuuslain nojalla linnoitusrakennusjoukoissa rintamavastuussa olleen sotatoimiyhtymän alueella. Rintamatunnuksia on myönnetty noin 800. Henkilölle, joka on saanut rintamasotilas-, rintamapalvelus tai veteraanitunnuksen tai jolla on oikeus saada se, ei anneta rintamatunnusta. (Asetus 256/88)

5.4 Ulkomaalaisten rintamasotilastunnus

Suomen sodissa vuosina 1939–1945 taisteli eri joukko-osastoissa noin 16 000 ulkomaalaista vapaaehtoista miestä. Ulkomaalaisen rintamasotilastunnus on annettu henkilölle, joka on osallistunut varsinaisiin sotatoimiin Suomen puolustusvoimien joukoissa siten kuin rintamasotilastunnuksesta annetun asetuksen 1. §:ssä edellyttäen, ettei hän ole Suomen kansalainen eikä ole ollut Suomen kansalainen vuosien 1939–1945 sotien aikana. (Asetus 418/92)

6 KUNTOUTUSMUODOT

6.1 Laitoskuntoutus

Laitoskuntoutuksella tarkoitetaan hoito- tai kuntoutuslaitoksessa, sairaskodissa, sairaalan tai terveyskeskuksen osastolla tai muussa toimintayksikössä annettua yhtäjaksoista kuntoutusjaksoa, johon kuuluu majoitus ja täysihoito. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 4.)

Ensisijaisesti on pyrittävä käyttämään lähimpiä soveltuvia kuntoutuslaitoksia. Perustellusta syystä rintamaveteraani voidaan hänen omasta toivomuksestaan ohjata johonkin kauempana (Suomessa) sijaitsevaan laitokseen. Esimerkiksi kuulo- tai näköongelma, dementoituminen, reumasairaus, parkinsonintauti, tuki- ja liikuntaelin sairaudet saattavat edellyttää kauempana sijaitsevaa kuntoutus- ja hoitolaitosta. (Grundström 2010, 27.)

Kuntoutuksen ajankohdan kuntoutuslaitos sopii veteraanin kanssa. Veteraanit voivat itse esittää toiveensa kuntoutus ajankohdasta.

6.1.1 Lääkärintuoto

Laitoskuntoutushakemuksen mukana on oltava lääkärintuoto hakijan terveydentilasta ja kuntoutustarpeesta. Lääkärintuotossa tulee olla tiedot meneillään olevasta hoidosta ja lääkityksestä sekä arvio kuntoutuksen tarpeesta ja tavoitteista. Lääkärintuoto ei saa olla 12 kuukautta vanhempi. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 2.)

Lääkärintuoton perusteella veteraaniasioiden ylilääkäri päättää veteraanin toimintakykyluokan, eli sen perusteella määräytyy hoitjakson pituus (10vrk/14vrk). Kuntoutusjaksoa voidaan pidentää, mikäli se katsotaan hoidollisesti tarkoituksenmukaiseksi, kuitenkin enintään 4 viikkoa kalenterivuodessa (lain 2. § 3. momentti). Mikäli hakija on viimeisen vuoden aikana käynyt lääkärinvastaanotolla, eikä toimintakyvyssä ole tapahtunut muutoksia, ei käyntiä lääkärinvastaanotolla tarvita. Siinä tapauksessa hoitajan soittoaika riittää. Hoitaja kysyy veteraanin kunnosta ja lääkäri lähettää päivitetyn lähetteen suoraan veteraanikuntoutuksesta vastaavalle viranhaltijalle. Mikäli lääkärissä käynnistä on enemmän kuin vuosi aikaa, varataan hakijalle uusi lääkäriaika.

Laitokseen tullessaan tehdään veteraanille vielä perusteellinen lääkärintarkastus, jonka jälkeen laitos suunnittelee itsenäisesti kuntoutuksen veteraanin tarpeiden mukaisesti ja niiden mahdollisuuksien mukaan, joita laitoksella on. Kuntoutusjakson lopussa kuntoutuslaitos tekee kuntoutusyhteenvedon, jonka se toimittaa terveyskeskukseen tai muuhun veteraaniasioidenhoidosta vastaavaan yksikköön käytettäväksi ja hyödynnettäväksi veteraanin toimintakykyisyyden seurannassa ja sen jatkotukemisessa. Kuntoutusyhteenvedo säilytetään osana kyseisen veteraanin terveystietoa. (STM, 2000)

6.1.2 Aviopuolison kuntoutus

Laitoskuntoutusta saavat myös veteraanien puoliset (samanpituisen jakson ja samassa kuntoutus- ja hoitolaitoksessa kuin veteraani). Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen 3. §:n mukaan rintamaveteraanin puoliso voi saada kuntoutusta kuitenkin enintään 14 vuorokautta. Aviopuolisoiden yhteisen kuntoutusjakson tavoitteena on parantaa rintamaveteraanin kuntoutuksen tuloksellisuutta ja tukea erityisesti toisen henkilön apua tarvitsevien veteraanien kotona selviytymistä ja hoitavan aviopuolison jaksamista. Edellytyksenä yhteiseen kuntoutusjaksoon osallistumiselle on molempien aviopuolisoiden yhteinen tahto (Laki 1184/88, 2 §). Yhteisen kuntoutustarpeen ja taroituksenmukaisuuden ratkaisee kunnissa veteraanikuntoutuksesta vastaava henkilö. Veteraanin leskellä ei ole kuntoutusoikeutta veteraanikuntoutuksen kautta. (Grundström 2010, 27.)

6.1.3 Toimintakykyluokat

Kuntoutukseen hakijat määritellään kolmeen eri toimintakykyluokkaan., jonka tarkoituksena on auttaa kuntoutukseen lähettävää tahoa ohjaamaan rintamaveteraanit terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella heille sopiviin kuntoutusmuotoihin. Toimintakykyluokitusta käytetään kuntoutuksen kannalta suuntaa antavina ja toimintakykyluokkien väliset erot ovat jossain määrin liukuvia. Kuntoutustarpeet vaihtelevat myös samaan toimintakykyluokkaan kuuluvilla veteraaneilla. (STM, 2000)

1 Toimintakykyluokkaan kuuluvat rintamaveteraanit, jotka ovat osittain tai jatkuvasti riippuvaisia toisen henkilön avusta. Heillä on iälle tunnusomaisen sairauden tai vammien aiheuttama vaikea fyysinen ja/tai psyykkisen toimintakyvyn häiriö. Toimintakyvyn merkittävä heikkeneminen merkitsee liikkumiskyvyn, aistien toiminnan tai sosi-

aalisen kanssakäymisen alenemista ja kroonisia monitautisuuden oireita. (Grundström 2010, 27.)

2 Toimintakykyluokkaan kuuluvat rintamaveteraanit, jotka ovat pääosin omatoimisia, mutta tarvitsevat jonkin verran apua päivittäisissä toiminnoissa. Heillä on iälle tunnusomaisen sairauden tai vamman aiheuttama fyysisen ja/tai psyykkisen lievä tai korkeintaan keskivaikea häiriö. Heille tunnusomaista on monitautisuus, lääkehoidon ja muun hoidon ongelmat sekä aktiivisuustason asteittainen heikkeneminen. (Grundström 2010, 27.)

3 Toimintakykyluokkaan kuuluvat rintamaveteraanit ovat omatoimisia ja selviytyvät itsenäisesti päivittäisistä toiminnoista. Heillä on normaalia ikääntymisen tuomia muutoksia, kuten lihasvoimien, näön, kuulon ja lähimuistin heikkenemistä. (Grundström 2010, 27.)

6.2 Avokuntoutus

Avokuntoutusta voidaan toteuttaa terveyskeskuksessa, sairaalassa, vanhainkodissa, palvelu- ja päiväkeskuksessa, tarkoitukseen hyväksytyssä kuntoutus- ja hoitolaitoksessa tai se voidaan hankkia terveydenhuollosta annetun lain (152/90) 2. §:ssä tarkoitettua yksityiseltä palvelun tuottajalta tai itsenäiseltä ammatinharjoittajalta. (Valtiokonttorin ohjekirje 2007, 3.)

Avokuntoutukseen kuuluvat fysioterapia, kotikuntoutus, päiväkuntoutus, puheterapia, ryhmäkuntoutus, toimintaterapia ja muut terapian yksilölliset hoitosarjat. Avokuntoutusta annetaan rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen 3. §:n mukaan 20 kertaa vuodessa. Jos rintamaveteraanille oleva sairaus tai vamma haittaa toimintakykyä, voidaan avokuntoutusta antaa enintään 30 kertaa vuodessa. Kaikkiin toimintakykyluokkiin kuuluvien veteraanien kuntoutusta voidaan järjestää avokuntoutuksena. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 4.)

Rintamaveteraanilla on oltava lääkärin antama hoitomääräys, jossa yksilöidään hoito- ja kuntoutustoimenpiteet sekä näiden kannalta oleelliset rintamaveteraanin terveydentilaa koskevat tiedot. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 2.)

Avokuntoutuksessa asiakas on yleensä saanut hoitomääräyksen itselleen, joten avokuntoutus tai päiväkuntoutus voidaan tehdä myös ilman lähetettä. Jos lähete on mukana, lähetetään se päätöksen mukana asiakkaalle. Veteraanit saavat itse valita oman avohoitopaikkansa. Tärkeimpiä valintaan vaikuttavia seikkoja ovat mahdollinen entinen hoitosuhde, vaivaton kulkuyhteys ja hoitolaitoksen taso. Avokuntoutusta on mahdollista antaa myös veteraanin kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa, kuten palvelutalossa tai vanhainkodissa (kotikuntoutuksena). Kotikuntoutukseen kuuluvina toimenpiteinä voivat olla yksilöllisen terapia hoitosarja, hieronta, liikehoitojen opetus ja neuvonta, apuvälineiden käytön opetus, uinti- ja vesihoidot, itsehoidon opetus ja siihen liittyvien välineiden käytön opetus. Avokuntoutus on mahdollista antaa myös pelkästään jalkahoitoina, sitä tarvitsevalle veteraanille. Aviopuolisolla ei ole oikeutta avo- eikä päiväkuntoutukseen.

Avokuntoutuksen kiistaton etu on siinä, että fyysisiä hoitolaitoksia löytyy pieniltäkin paikkakunnilta. Hoidon kokonaiskustannukset pysyvät näin ollen kohtuullisina, koska potilas käy hoidossa kotoa käsin, eivätkä matkakustannuksetkaan muodostu kovin suuriksi. (Kallio 1987, 91.)

Nykyisten avokuntoutusvaihtoehtojen lisäksi ollaan veteraanikuntoutuksessa ottamassa käyttöön avokuntoutushankkeen (AKU-hanke) mukainen ”Tuetun kotikuntoutuksen malli ikäihmisille”. Tuetun kotikuntoutuksen mallia on kehitetty vuosina 2008–2010, ja se otetaan käyttöön asteittain. Malli sisältää menettelytavat kotona kuntoutumisen tarpeen arviointiin: kotikäynnin sisällön kotona kuntoutumiselle sekä lomakkeet kotona selviytymisen arviointia ja kotikuntoutussuunnitelmaa varten. (SoveUtiset 2010)

6.3 Päiväkuntoutus

Päiväkuntoutuksella tarkoitetaan hoito- tai kuntoutuslaitoksessa, sairaskodissa, sairaalan tai terveyskeskuksen osastolla tai muussa toimintayksikössä annettavaa kuntoutusta, johon ei kuulu majoitusta. Kuntoutus voidaan järjestää yhtenäisenä jaksona tai yksilöllisesti ryhmiteltyinä. Päiväkuntoutuksen tulisi sisällöltään olla yhtä monipuolista kuin täysiaikainen laituskuntoutus. Päiväkuntoutusta annetaan 10 päivää vuodessa. Jos rintamaveteraanille oleva sairaus tai vamma haittaa toimintakykyä (lain 2 § 3 momentti) voidaan päiväkuntoutusta antaa 20 päivää vuodessa. Päiväkuntoutusyksikön

tulee sijaita kohtuullisen välimatkan etäisyydellä veteraanin kotoa. Päiväkuntoutukseen osallistuville varataan riittävät lepotilat, myös ruokailu kuuluu osana päiväkuntoutukseen. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 4.)

7 KUNTOUTUSLAITOKSET

Sotiemme invalidien ja rintamaveteraanien kuntoutus on voimakkaasti vaikuttanut suomalaisen kuntoutusjärjestelmän syntyyn. Sotainvalideille ja rintamaveteraaneille kuntoutus- ja laitospalveluita tarjoavat kuntoutussairaalat, sairas- ja veljeskodit sekä kuntoutus- ja hoitolaitokset. Rintamaveteraanikuntoutusta antavia kuntoutuslaitoksia ja kylpylöitä on maassamme lähes 100 ja niissä on paikkoja noin 7000. (Sairas- ja veljeskodit sekä muut laitokset 2000)

Valtiokonttorin sotavamma- ja veteraaniasiainyksikkö on laatinut laituskuntoutuksen laatukriteerit ja kilpailuttaa vuosittain laituskuntoutuksen. Kilpailuttamisen tarkoituksena on: Veteraanien tasavertainen mahdollisuus osallistua kuntoutukseen asuinpaikasta riippumatta, kuntoutustarjonnan laadun ja sisällön yhtenäisyys laitoksesta riippumatta ja oikeudenmukainen hinta-laatusuhde. Valtiokonttori ilmoittaa omassa ohjekirjeessään tarjouskilpailun perusteella hyväksytyt kuntoutuslaitokset sekä niiden hoitopäivähinnat (Liite 2.) (STM, 2000). Kuntoutuslaitoksen sitoutuvat antamaan palvelut vähintään Valtiokonttorin laatuvaatimusten mukaisesti.

Kuntoutuslaitoksissa annetaan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja. Tavallisimpia ovat erilaiset fysioterapian muodot. Kuntoutuslaitushoitojaksot soveltuvat käytettäväksi erityisesti tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa ja eräissä verenkiertoelinten sairauksissa. Hoitojakso sisältää yksilöllisiä toimenpiteitä kuten lääkintävoimistelua, fysikaalisia hoitoja ja hierontaa. Erilaiset ryhmähoidot ovat myös osa kuntoutusta. (Kallio 1987, 61.)

Eräissä tapauksissa kuntoutusjakso voidaan ajoittaa siten, että sillä voidaan lievittää tai parantaa lääketieteellisten toimenpiteiden jälkiseurauksia esimerkiksi leikkauksen tai pitkäaikaisen sairaalahoidon jälkeen. (Kallio 1987, 84.)

Kuntoutuksen tärkein edellytys on riittävä motivaatio, jolla tarkoitetaan halua hakeu-

tua kuntoutustoimenpiteiden piriin ja sitä, että kuntoutuja on omaksunut kuntoutuksen tavoitteet samansuuntaisesti ammattihenkilöstön kanssa. Motivaation puutetta on pidetty kaikkein tärkeimpänä kuntoutumisen tuloksellisuuden haittana, ja se lyhentää kuntoutuksen vaikutuksen kestoa. (Kallio 1987, 85.)

Kuntoutukselta tulisi kuntoutettavan voida odottaa, että se

- kohentaisi kuntoutettavan fyysistä tilaa ja myös hänen mielentilaansa
- antaisi hänelle ohjeita oman toimintakykynsä omatoimiseksi säilyttämiseksi ja lisääntyvän avuttomuuden kohtaamiseksi
- kohentaisi myös motivaatiota toimintakyvyn imitoimiseen säilyttämiseen

Jos näihin päästään, vastaa kuntoutus sekä kuntoutettavan että yhteiskunnan tarpeita. (Kallio 1987, 94.)

Mykrän (1996) mukaan sotainvalidien ja veteraanien vähetessä veteraanikuntoutuslaitokset joutuvat pohtimaan rooliaan palveluiden tuottajana tulevaisuudessa. Laitosten välinen kilpailu kiristyy tulevaisuudessa, ja se tulee karsimaan osan nykyisistä laitoksista (Hakulinen, Savela 2001)

Kuntoutuslaitoksissa ja kylpylöissä annettava kuntoutus on veteraanien keskuudessa ollut edelleen suositumpaan kuin avokuntoutus. Kun laitoksissa samanaikaisesti veteraanien kanssa on muitakin kuntoutettavia ryhmiä, on laitospöytäkirja jo pelkästään fyysiseen kuntoutukseen keskittyvänä avokuntoutusta virikkeellisempää, koska se on omiaan ehkäisemään kuntoutujan eristäytymistä muusta yhteiskunnasta ja antaa mahdollisuuksia kontakteihin eri tavalla kuin arkielämään sovitettu avokuntoutus (Pykäläinen, 2010). Tutkimukset osoittavat, että veteraanit ovat kuntoutukseensa tyytyväisiä ja etenkin kuntoutuslaitosten henkilökuntaan ja sen ammattitaitoon. Lisäksi kuntoutujat pitävät kuntoutusta terveydelleen ja toimintakyvylleen hyödyllisenä, ja odotukset kuntoutusjakson suhteen olivat täyttyneet hyvin. Veteraanit kokivat, että kuntoutus kohensi heidän fyysistä toimintakykyään, elämänlaatuaan ja mielialaansa. Kuntoutuksen määrään, sisältöön ja rasittavuuteen sekä henkilökunnan kuntoutujaa kohtaan osoittamaan huomioon tulee tutkimusten mukaan kiinnittää enemmän huomiota. (Ryynänen ym. 1996, Ryynänen ym.1997)

Kouvolan Sotaveteraanit ry:n toiminnanjohtaja Toivo Hartikaisen mukaan Kouvolassa veteraanit ovat yleisesti olleet tyytyväisiä kuntoutukseen. Veteraanien keskuudessa

koetaan ongelmaksi se, että kulkuyhteydet ovat esteenä kuntoutukseen osallistumiselle. Palautetta on tullut myös kuntoutushakemusten käsittelyaikojen pidentymisestä. Aikaisemmin, jos veteraanilla on ollut mukanaan lääkärinlähete, maksusitoumuksen avokuntoutukseen on ollut mahdollista saada heti Sotaveteraanitoimistosta. (Hartikainen, 2010)

8 KUNTOUTUKSEN KUSTANNUSTEN KORVAUS

8.1 Matkakustannukset

Matkakustannukset myöntää ja maksaa Kansaneläkelaitos valtion varoista rintamaveteraanille sekä hänen puolisolleen. Pääsääntönä on, että Kansaneläkelaitos korvaa matkakustannukset halvinta matkustustapaa käyttäen. Tämä on yleensä julkinen kulkuneuvo. Käytännössä halvimman matkustustavan käyttäminen ei voi aina tulla kysymykseen esimerkiksi huonojen kulkuyhteyksien tai veteraanin heikon terveyden johdosta. Matkakorvausta hakiessa veteraanin on esitettävä Kansaneläkelaitokselle kunnan antama kopio hyväksymispäätöksestä sekä selvitys kuntoutukseen osallistumisesta. (Valtionkonttorin ohjekirje 2010, 5.)

8.2 Valtiokonttorin korvaukset

Valtion vuoden 2010 talousarviossa on rintamaveteraanien kuntoutukseen varattu yhteensä 34 096 000 euroa. Kunnille jaetaan määrärahaa 30 815 778 euroa kunnissa asuvien rintamaveteraanien määrän mukaisesti. Määräraha maksetaan kunnille ennakkona neljännesvuosittain (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) yhtä suurina erinä. Ennakkona maksettu määräraha on lopullinen. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 5.)

Kuntien tulee tehdä valtion vuoden 2010 määrärahalla maksettavat rintamaveteraanien kuntoutuspäätökset 31.12.2010 mennessä. Mikäli määrärahaa jää kunnilta käyttämättä, on se palautettava Valtiokonttorille viimeistään 15.5.2011. Kunnat rahoittavat veteraanikuntoutusta myös omien talousarviomäärärahojen kautta. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 5.)

Kuntien tulee tehdä selvitys rintamaveteraanien kuntoutukseen vuonna 2009 saami-

sa määrärahojen käytöstä. Selvitys koskee ainoastaan vuonna 2009 kunnille maksettua määrärahaa. Lomake tulee palauttaa Valtiokonttorille viimeistään 30.4.2010 mennessä. Se tulee tehdä Valtiokonttorin vahvistamalla lomakkeella. (Liite 3.) (Grundström 2010, 27.)

Kuntien tulee seurata määrärahan käyttöä, jotta kuntoutukseen varattua määrärahaa ei jäisi käyttämättä ja kaikki kuntoutusta haluavat pääsisivät säännölliseen kuntoutukseen. Vuoden 2010 aikana on suotavaa valita veteraaneja myös varalle, jotta kuntoutusjaksonsa peruuttamaan joutuneen veteraanin tilalle voidaan vielä 2011 puolella lähettää uusi kuntoutuja. (Grundström 2010, 27.)

Kuntien tulee ilmoittaa Valtiokonttorille lisämäärärahan hakemuskirjeellä (Liite 4.) 31.8.2010 mennessä niiden kuntoutusta hakeneiden rintamaveteraanien lukumäärä, joille ei ole voitu myöntää kuntoutusta vuoden 2010 määrärahasta. (Grundström 2010, 27.)

Valtiokonttori on varannut vuoden 2010 kuntoutusmäärärahasta kaksi miljoonaa euroa jaettavaksi syyskuussa vuodelta 2009 käyttämättä jääneiden määrärahojen jaon yhteydessä. Tämä summa jaetaan hakemusten perusteella niille kunnille, jotka ovat noudattaneet kuntoutukseen valinnoissaan Valtiokonttorin ohjeita, mutta joiden määrärahat eivät ole riittäneet kaikkien hakijoiden kuntoutukseen. (Grundström 2010, 27.)

Kuntoutuksen kysyntä on ylittänyt määrärahan mahdollistaman kuntoutuksen tarjonnan. (STM, 2004)

9 MUUTOKSEN HAKU

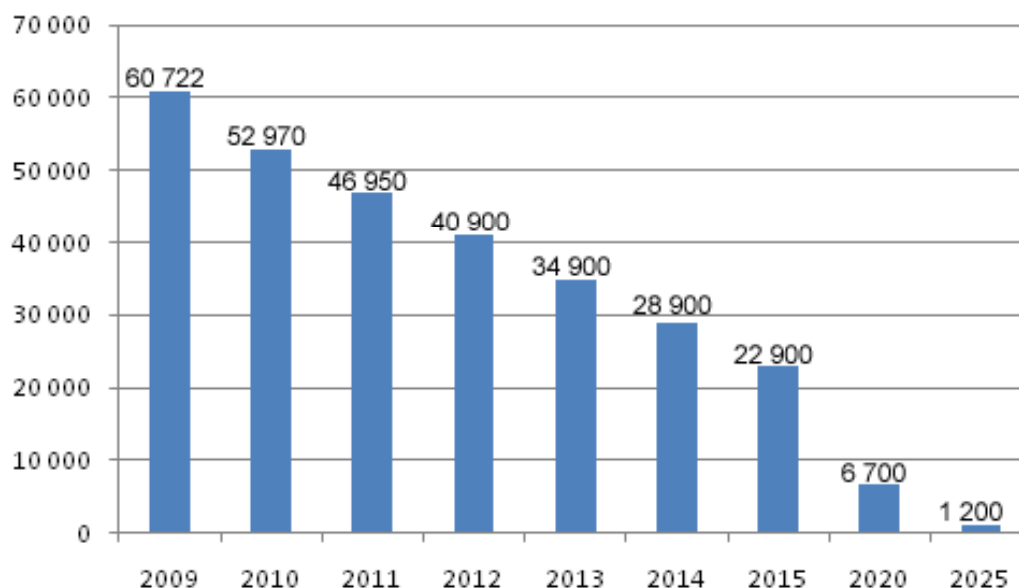
Rintamaveteraanien kuntoutusta koskevan lain 13. §:n mukaan tässä laissa tarkoitettuihin Valtiokonttorin, kunnan asianomaisen toimielimen (aikaisemmin terveyslautakunnan) ja Kansaneläkelaitoksen päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla muussa kuin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 10. §:n 3. momentin tarkoittamassa tapauksessa. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 6.)

Jos kunnan asianomaiselle toimielimelle rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 3. §:n nojalla kuuluva asia on siirretty viranhaltijan päätettäväksi, viranhaltijan on

saatettava asia asianomaisen toimitelimen ratkaistavaksi, jos päätökseen tyytymätön 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä vaatii. Päätökseen on liitettävä ohjeet, joista ilmenee miten päätökseen tyytymättömän on meneteltävä asian saattamiseksi asianomaisen toimitelimen käsiteltäväksi. (Valtiokonttorin ohjekirje 2010, 6.)

10 TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Sotiemme veteraaneja on elossa lähes 60 000 ja heidän keski-ikänsä on noin 88 vuotta. Heistä sotainvalideja on noin 9500. Naisten osuus veteraaneista kasvaa, koska naiset elävät miehiä selvästi pidempään. Lähivuosina veteraanien lukumäärä vähenee noin 10 000 henkilöllä vuodessa. (Kuva 1.) (Taulukko 1.) (Sotiemme veteraanit)

Kuva 1. Veteraanien määrä 2009–2025

Taulukko 1. Veteraaniväestön ikäjakauma vuosina 2003–2020, lkm

Ikäluokat	2003	2005	2010	2015	2020
– 75	1873	325	-	-	-
75–84	85 564	63 015	8 355	210	-
85-	26 463	29 930	39 235	17 450	4 260

Veteraanit eivät ole enää kovin montaa vuosikymmentä keskuudessamme, ja meillä on nyt viimeiset hetket osoittaa kiitollisuutta niistä uhrauksista, joita he tekivät Suomen itsenäisyyden säilyttämiseksi. Valtion olisi kiitokseksi hoidettava veteraanien

kuntoutusasiat mahdollisimman hyvälle mallille. Kaikkien julkisissa organisaatioissa toimivien pitäisi pitää veteraanien asemaa esille ja huolehtia, että käytännön tason toimet toteutetaan. Sotaveteraanien määrän pieneneminen edellyttää aikaisempaa enemmän näkyvyyttä, jotta veteraanit tulisivat kohdelluksi jatkossakin erityisryhmänä erityisetuineen.

Veteraanien ikääntyminen ja toimintakyvyn lasku asettavat haasteita tulevaisuudessa veteraanikuntoutukselle, sen yksilölliselle sisällölle ja jatkuvuudelle. Veteraanien ikääntyminen on tuonut paineita ryhtyä aikaisempaa pontevammin toimiin, joilla edistetään veteraanien itsenäistä kotona selviytymistä. Tulevaisuudessa laitospalvelun tarve vähenee. Veteraanikuntoutus on kehittymässä yhä enemmän kohti monipuolisia avo- ja kotikuntoutuksenpalveluja ja sellaisia käytäntöjä, joilla tuetaan veteraanien turvallista kotona asumista. Veteraanikuntoutusta toteuttavien laitosten on siten tulevaisuudessa etsittävä muita toimintamuotoja. Myös laitosten välinen kilpailu kiristyy tulevaisuudessa, ja se karsii osan nykyisistä laitoksista.

Nyt kun tarve laitospalvelusta on selvästi siirtynyt toimiin, jotka mahdollistavat kotona asumisen, niin on aika ajattelussakin kääntää asiat toisin. Tähän asti veteraani on ollut aneleva hallintoalamainen, jolle on myönnetty kuntoutusta milloin missäkin ja kunnasta riippuen monilla eri tavoin, nyt on aika tehdä hänestä kunnan virkamiehiä kiinnostava kohde, jonka toimintakykyä ja hoidon tarvetta seurataan säännöllisesti ja toimitaan sen mukaan. (Paatero 2010, 6.)

11 POHDINTA

Taloustutkimus selvitti Sotaveteraaniliiton toimeksiannosta, miten suomalaiset arvostavat vuosien 1939–1945 sodat kokenutta sukupolvea, niin sotaveteraaneja kuin kotirintamankin väkeä. Arvostus on korkealla tasolla. Vastaajista 81 prosenttia arvosti heittä erittäin paljon ja 17 prosenttia melko paljon. Arvostus on varsin tasainen eri puolilla maata asuvien keskuudessa. Myös naiset ja miehet, eri-ikäiset ja eri tuloluokkiin kuuluvat arvostavat samansuuntaisesti veteraanisukupolvea. Veteraanien ehtoovuosien elämänlaadun ja asianmukaisen hoidon turvaamiseksi ei kuitenkaan pelkkä arvostus riitä. Valtiolla ja kunnilla on nyt tutkitusti kansalaisten jakamaton tuki ja kannustus veteraaniasioiden tehostettuun hoitamiseen. (Seppä 2010, 2.)

Terveyskeskuksissa ei ole tarpeeksi tietoa kuntoutuslaitosten tarjoamista palveluista ja

siitä, mihin laitokseen veteraani pitäisi ohjata tarkoituksenmukaisimman hoidon saamiseksi. Veteraanien yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamiseksi tulisi kunnassa olla ajan tasalla oleva tieto erilaisten kuntoutuspalveluiden tarjonnasta lähialueella. Kuntoutuksen eri vaihtoehtoista olisi myös tärkeää tiedottaa kunnan alueella asuville veteraaneille.

Kouvolan kaupungin olisi hyvä kehittää veteraaneille kutsumenetelmä, jolla veteraanit kutsuttaisiin kerran vuodessa lääkärin tarkastukseen ja määriteltäisiin hoitotarve, niin ettei veteraani itse joudu tilaamaan lääkärin aikaa ja pyytämään lähetettä. Tässä olisi Kouvolalle haaste ja kehittämisen kohde. Veteraanin terveystilan säännöllinen arviointi on tärkeää paitsi veteraanin itsensä takia, myös sen takia, että kun tarvittaviin toimiin ryhdytään ajoissa, vältetään usein muuten liian aikaisin vastaan tulevat raskaammat ja kalliimmat hoidot.

Kouvolassa kuntoutuksen kysyntä on ylittänyt määrärahan mahdollistaman kuntoutuksen tarjonnan. Valtio ei ole suorittanut omaa osuuttaan riittävästi, sen myöntämät rahat eivät riitä kaikkien veteraanien kuntouttamiseen. Mielestäni kokonaisuudessaan on kuntoutus Kouvolassa kuitenkin pelannut hyvin ja veteraanit ovat olleet kuntoutukseen tyytyväisiä. Kiitos kaupungin kuntoutusrahan, jonka se on omien talousarviomäärärahojen kautta myöntänyt.

LÄHTEET

- Grundström, A. 2010. Veteraanien etuuksia vuonna 2010. Sotaveteraanilehti 1/2010.
- Grundström, A. 2010. Valtiokonttori painottaa kuntien vastuuta kuntoutuksen järjestämisessä. Sotaveteraanilehti 3/2010.
- Hakulinen, T. & Savela, A. 2001. Kuntoutuslaitosten tulevaisuuden toiminta vaihtoehtoja. Argumentoiva Delfoi-tutkimus. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun julkaisu- ja A:Tutkimuksia, 6.
- Halla, K. 1990. Rintamaveteraanien kuntoutus vuonna 1989. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 1990:4. Helsinki.
- Hartikainen, T. Toiminnanjohtaja. Kouvolan Sotaveteraanit Ry. Sähköpostikysely 14.9.2010.
- Hyssälä, L. 2006. Rintamaveteraanin puolison avokuntoutus ja avohoitokertojen jakaminen puolisoiden kesken. Kirjallinen kysymys 951/2005 vp. Saatavissa: www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/kk_951_2005_p.shtml [viitattu 7.10.2010].
- Ihalainen, R. & Rissanen, P. 2009. Kuntoutuslaitosselvitys 2009. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:61. Helsinki. Saatavissa: www.stm.fi/julkaisut/nayta/_julkaisu/1480996#fi [viitattu 8.10.2010].
- Inget, R. 2010. Sotiemme veteraanien palveluopas. Saatavissa: http://maakunta.kainuu.fi/general/Uploads_files/Palveluoppaat/MAAKUNNAN_VET_ERAANIOPAS.pdf [viitattu 20.6.2010].
- Juujärvi, S., Pessa, K. & Salin, O. 2009. Sotiemme veteraanien identiteetti ja arvostus. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja A 69. Saatavissa: <http://markkinointi.laurea.fi/julkaisut/a/a69.pdf> [viitattu 16.8.2010].
- Kallio, V. 1987. Rintamaveteraanien kuntoutus. 1987 pidetyn seminaarin raportti. Kansaneläkelaitoksen julkaisuja. 21.–22.1.1987 ML:70.

Kaunisto, M. 2005. Rintamaveteraani- ja sotilasvamman asiat. Saatavissa:
www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;66354;66357;79909 [viitattu 8.10].

Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 23.12.1988/1184. Saatavissa
www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19881184 [viitattu 3.6.2010].

Paatero, P. 2010. Tasapuolisuutta veteraanien etuuksiin. Sotaveteraanilehti 1/2010.

Pykäläinen, T. Laitoskuntoutuksen puolesta. Sotaveteraanilehti 3/2010.

Rintamaveteraanikuntoutuksessa uusi avokuntoutusvaihtoehto käyttöön. SoveUutiset 2010. Valtiokonttorin vakuutustoimialan sotilasvamman ja veteraaniasioiden asiakaslehti.

Risikko, P. 2008. Himmetä eivät muistot koskaan saa. SoveUutiset 2008. Valtiokonttorin vakuutustoimialan sotilasvamman ja veteraaniasioiden asiakaslehti.

Ryynänen, L., Ryynänen, O-P. & Puska, P. 1996. Veteraanikuntoutuksen laatuprojekti. Esitutkimusraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön monisteita 22, Helsinki.

Ryynänen, L., Ryynänen, O-P. & Puska, P. 1997. Veteraanikuntoutuksen laatu. Tutkimus 41 kuntoutuslaitoksen toiminnasta. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 6, Helsinki.

Seppä, M. 2010. Suomalaiset arvostavat veteraanisukupolvea. Sotaveteraanilehti 3/2010.

STM 2000. Rintamaveteraanien kuntoutukseen kuuluva tutkimus ja hoito, Määräyskokoelma 2000:17. Saatavissa:
<http://pre20031103.stm.fi/suomi/pao/julkaisut/vete/vetkunt.htm> [viitattu 16.8.2010].

STM 2004. Valtioneuvoston veteraanipoliittinen linjaus vuosille 2004–2007. Sosiaali- ja terveysministeriön esitteitä 2004:10. Saatavissa:
www.stm.fi/julkaisut/nayta/_julkaisu/1064925 [viitattu 4.9.2010].

Sulamaa, K. 2007. Veteraania ei jätetä. Suomen Sotaveteraaniliitto 1957–2007. Helsinki: Edita Prima Oy.

Suomen Sotaveteraaniliitto Ry, Sotiemme veteraanit. Saatavissa: www.sotiemmeveteraanit.fi/veteraanit/veteraanien-maara-2009-2025 [viitattu 19.8.2010].

Tolvanen, J. 2006. Hoivatkaa kohta poissa on veljet, Reserviläisliiton veteraanityön opas III. Helsinki.

Tuomisto, T. 1994. Etulinjassa, Rintamamiesveteraanien liitto 30 vuotta. Helsinki.

Valtiokonttorin ohjekirje 6.4.2010. Rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestäminen vuonna 2010.

**KOUVOLAN KAUPUNKI
PERUSTURVAPALVELUT**

Marjoniementie 8, 45100 Kouvola, vaihde 02061 511
Laskutusosoite: PL 22, 46801 Myllykoski

**RINTAMAVETERAANIN
KUNTOUTUSHAKEMUS JA
PÄÄTÖS**

(Ei koske sotainvalideja, joiden sotilasvammalain mukainen invaliditeetti on vähintään 10 %.)

Hakemuksen lisäksi tarvitaan hoitavan lääkärin kirjoittama kuntoutussuunnitelma (lähete).

Allekirjoittanut hakee rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/88) mukaista kuntoutusta

- avokuntoutus laitospäiväkuntoutus, laitoksen nimi: _____
 päiväkuntoutus _____

Hakija täyttää	Sukunimi: _____
	Etunimet: _____ Henkilötunnus: _____
	Osoite: _____
Asuinkunta: _____ Puhelinnumero: _____	
Lähin omainen, sukulaisuussuhde, nimi, osoite ja puhelinnumero: _____ _____	
Rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus Myöntämispäivämäärä, sotilaspiiri: _____	
Paikka ja aika: _____	
Allekirjoitus: _____	

PÄÄTÖS

Hyväksytty

avokuntoutukseen, 20 hoitokertaa (voi jakaa kahteen jaksoon 2x10) _____

päiväkuntoutukseen (10 päivää) _____

laitospäiväkuntoutukseen,

laitoksen nimi: _____

jakson pituus: _____

Toimintakykyluokka:

Hakemus hylätty syy:

Kouvolassa ____/ ____ 20 ____

_____ Mervi Lehtonen, apulaisylilääkäri avoterveydenhuolto

**Rintamaveteraanien laitospääntoutusta järjestävät
kuntoutus- ja hoitolaitokset vuonna 2010**

Valtiokonttori on sopinut jäljempänä mainittujen kuntoutus- ja hoitolaitosten kanssa vuodelle 2010 seuraavat hoitopäivähinnat. Uudet hinnat koskevat vain niitä kuntoutusjaksoja, jotka ovat alkaneet 1.1.2010 tai sen jälkeen.

Kuntoutus- ja hoitolaitokset, joissa voidaan kuntouttaa toimintakykyluokkaan I, II ja III kuuluvia rintamaveteraaneja.

Kuntoutuslaitos	Hoitopäivähinta 1.1.2009 alkaen €		
	Toimintakykyluokka		
	I	II	III
Asumispalvelukeskus Wilhelmiina Taavetti Laitisen katu 4 00300 HELSINKI Puh. (09) 473 473	212,3	181,9	154,7
Esperi hoivakoti Tilikka Mannerheimintie 164 00330 HELSINKI Puh. 010 4088 000	212,6	182,1	154,2
Esperi hoivakoti Villa Lyhde Viherlaaksonranta 8 02710 ESPOO Puh. 010 4088 398	210,4	180,6	153,4
Folkhälsan Raseborg Ab/ Mjölbolsta Rehab Högbensvägen 30 10350 MJÖLBOLSTA Puh. (019) 27 811	213,2	182,6	154,7
Hoivasairaala Elina Oy Vihtorinkatu 1 23800 LAITILA Puh. (02) 851 546	201,6	184,1	155,8
Iisalmen Veljeskoti Vetrea Terveys Oy Pohjolankatu 15 74100 IISALMI Puh. (017) 83 071	213,7	182,3	155,5
Iisalmen Veljeskoti, Kuopion yksikkö/Alava Pohjolankatu 15 74100 IISALMI Puh. (017) 8307 820	213,7	182,3	155,5
Ilveskoti Veteraanipolku 3 13600 HÄMEENLINNA Puh. (03) 5706 100	221,3	189,4	161,9

	Toimintakykyluokka		
	I	II	III
Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskus Porokatu 32 96400 ROVANIEMI Puh. (016) 3329 111	214,8	183,3	156,5
Jalmari Jyllin Säätiö Jyllinkatu 3 39500 IKAALINEN Puh. (03) 459 040	197,9	169,6	145,2
Joensuun Kuntohoivi Nepenmäenkatu 2 80200 JOENSUU Puh.(013) 17 221	220,7	188,7	159,1
Kalevalan Kuntoutuskoti Väinämöinen 2 88900 KUHMO Puh. 020 7739 500	210,7	181,0	149,0
Kalevalan Kuntoutuskoti/Ainola Väinämöinen 2 88900 KUHMO Puh. 020 7739 500	210,7	181,0	149,0
Kankaanpään Kuntoutuskeskus Kelankaari 4 38700 KANKAANPÄÄ Puh. (02) 57 333	217,5	186,2	158,7
Katrinkoti Porkkatie 2 03600 KUUSAMO PUH. 040 7537 074	200,8	175,5	146,8
Kaunialan Sairaala Oy Kylpyläntie 19 02700 KAUNIAINEN Puh. (09) 505 921	225,6	192,3	163,7
Keski-Suomen Sairaskotisäätiö Sotainvalidien sairaskoti Keskussairaalan tie 40 40630 JYVÄSKYLÄ Puh. (014) 690 611	222,3	189,6	162,2
Kiljavan Sairaala Kiljavantie 539 05250 KILJAVA Puh. 020 6110 400	214,8	183,3	155,5

	Toimintakykyluokka		
	I	II	III
Kitinkannus Kitinkuja 2 69100 KANNUS Puh. (06) 8744 500	212,7	182,2	156,7
Kivipuron ry, Kivipuron kuntoutuskoti Ruukintie 65 60100 SEINÄJOKI Puh. (06) 4214 600	219,1	187,3	160,4
Kruunupuisto Oy - Punkaharjun Kuntoutuskeskus Vaahersalontie 44 58450 PUNKAHARJU Puh. (015) 775 091	216,7	185,3	159,1
Kuntoutuskeskus Pääskynpesä Henrikintie 4 82900 ILOMANTSI Puh. (013) 6821 200	211,9	174,9	150,9
Kuntoutuskoti Taukokangas Reservikomppaniantie 11 86300 OULAINEN Puh. (08) 4794 700	211,9	179,9	157,4
Kurikan terveyskeskus Mäkitie 47 61300 KURIKKA Puh. (06) 4513 111	190,7	163,4	136,2
Kymen Sotavammaisten Sairaskoti Kokkokallionkatu 2 49400 HAMINA Puh. 020 7761 700	223,7	190,7	162,8
Kyyhkylä-säätiö/Kyyhkylän kuntoutussairaala Kyyhkyläntie 9 50100 MIKKELI Puh. (015) 20 331	225,6	192,3	163,7
Lahden Diakoniasäätiön Sotainvalidien veljeskoti Sibeliuksenkatu 6 C 15110 LAHTI Puh. (03) 813 211	202,4	171,9	142,1
Laitilan Terveyskoti Sairaalanatie 8 23800 LAITILA Puh. (02) 85 781	222,0	190,0	162,8
Lamminniemen Hyvinvointikeskus Oy Jänistie 1 31400 SOMERO Puh. (02) 77 990	208,8	179,4	154,2

	Toimintakykyluokka		
	I	II	III
Lappeenrannan Kuntoutus- ja kylpyläsäätiö Ainonkatu 17 53100 LAPPEENRANTA Puh. (05) 6167 201	198,1	169,9	145,0
Länsi-Suomen Diakonialaitoksen Sotainvalidien Sairaskoti Metsämiehenkatu 2 28500 PORI Puh.(02) 6242 100	224,2	191,9	163,2
Niityvilla Porkkatie 2 93600 KUUSAMO Puh. 040 779 1942	200,8	178,7	146,8
Näkövammaisten Keskusliitto Kuntoutus-liris Marjanientie 74 00030 IIRIS Puh. (09) 396 041	214,6	180,9	153,6
Oulun Diakonissalaitos Uusikatu 50 90100 OULU Puh. 010 3452 000	212,6	182,1	156,1
Oulunkylän Kuntoutussairaala Käskynhaltijantie 5 00640 HELSINKI Puh. (09) 752 712	220,7	188,2	160,6
Oulun seudun Kuntoutussairaala (ent. Päivärinteen kuntoutussairaala) Kajaanintie 48 C 90220 OULU Puh. (08) 5337 611	213,5	181,4	143,8
Rauhalan palvelukeskus Pentintie 8 39700 PARKANO Puh. 020 4202 330	201,0	168,5	136,6
Reetankoti Porkkatie 2 93600 KUUSAMO Puh. 040 540 9367	200,8	178,7	146,8
Reumaliiton kuntoutumiskeskus Apila Reumantie 6 36200 KANGASALA Puh. (03) 271 611	213,1	180,0	150,2

	Toimintakykyluokka		
	I	II	III
Reumasäätön Sairaala Pikijärventie 1 18120 HEINOLA Puh. (03) 84 911	212,1	181,7	156,5
Rovaniemen Veljes-sairaskotisäätiö Rovaniemen Veljes-Sairaskoti Kuntotie 1 96400 ROVANIEMI Puh. (016) 3404 000	223,9	192,1	165,0
Selkämeren Sairaskoti Lapväärtintie 10 64120 KRISTIINANKAUPUNKI Puh. (06) 2218 583	219,1	186,4	159,8
Tornion Sairas- ja Kuntoutuskoti Pitkätie 7 95400 TORNIO Puh. (016) 2264 400	222,3	190,7	163,2
Uudenkaarlepyyn Sairaskoti Jeansborgintie 1 A 66900 UUSIKAARLEPPY Puh. (06) 7889 020	226,1	192,3	165,0
Veljeskoti ja Tammenlelväkeskus Kenttätie 17 33500 TAMPERE Puh. (03) 2592 111	223,9	191,0	162,4
Ähtärin Veljeskoti Sairaalan tie 6 63700 ÄHTÄRI Puh. (06) 25 257 730	225,0	192,6	163,4
Äänekosken kaupunki/ Piilolan Palvelukeskus Terveystie 12 44100 ÄÄNEKOSKI Puh. 020 632 2323	212,5	181,3	154,9

Kuntoutus- ja hoitolaitokset, joissa voidaan kuntouttaa toimintakykyluokkaan II ja III kuuluvia rintamaveteraaneja:

	Toimintakykyluokka	
	II	III
Anttolanhovi Hovintie 224 52100 ANTTOLA Puh. 020 757 5200	176,2	152,5

Toimintakykyluokka

	II	III
Herttuan Kuntoutuskeskus Veneenniementie 64 58200 KERIMÄKI Puh. (015) 769 900	165,5	140,0
Holiday Club Kuusamon Tropiikki Kylpyläntie 1 93600 KUUSAMO Puh. 020 1234 906	162,8	138,9
Hopeaniemi, Kuntoutumis-keskus Hopeaniementie 24 K 03100 NUMMELA Puh. (09) 224 241	174,6	149,6
Hotelli Mesikämmen Oy Karhunkierros 149 63700 ÄHTÄRI Puh. (06) 5391 111	165,6	142,7
Härmän Kuntoutus Oy Vaasantie 22 62375 YLIHÄRMÄ Puh. (06) 4831 111	178,0	152,9
Ikaalisten Kylpylä Oy Wegeliuksenkatu 1 39500 IKAALINEN Puh. (03) 4 511	179,2	153,2
Kansanlääkintäkeskus Pajalantie 24 69600 KAUSTINEN Puh. (06) 8650 200	168,0	144,0
Karjalohjan Päiväkumpu Oy Karjalohjan Kuntoutumiskeskus Keskustie 121 09120 KARJALOHJA Puh. 030 6084 100	177,4	152,4
Kunnonpaikka Jokiharjuntie 3 70910 VUORELA Puh. (017) 476 111	169,3	142,3
Kuntoutus Peurunka Peurungantie 85 41340 LAUKAA Puh. 020 751 601	181,7	155,0

Toimintakykyluokka

	II	III
Norrvala Folkhälsan Ab/Norrvala Rehab Center Vöråvägen 305-307 66600 VÖYRI Puh. (06) 3831 011	184,2	158,7
Pohjanmaan Terveyskylpylä Kivitippu Nykäläntie 137 62600 LAPPAJÄRVI Puh. (06) 5615 000	174,3	147,1
Rokua health, Rokua Kuntoraitti 2 91670 ROKUA Puh. 020 7819 277	182,8	156,3
Saarijärven Kylpylä Oy/ Kylpylähotelli Summassaari Summassaarentie 180 43100 SAARIJÄRVI Puh. 030 6085 100	178,9	154,2
Terveyskylpylä Ruissalo Asiakastoimisto Ruissalon Puistotie 640 20100 TURKU Puh. (02) 44 540	177,4	150,7

**Kuntoutus- ja hoitolaitokset, joissa voidaan kuntouttaa vain toimintakykyluokkaan III
kuuluvia rintamaveteraaneja.**

Toimintakykyluokka

	III
Haikon Kylpylä- ja Kuntoutumiskeskus Haikkoontie 114 06400 PORVOO Puh. (019) 57 601	144,9
Holiday Club Oulun Eden/ Vellamontie 10 90500 OULU Puh. (08) 8842 000	139,5
Hotelli Levitunturi/Levin Matkailukeskus 99130 SIRKKA Puh. (016) 646 301	143,8
Imatran Liikunta- ja Kuntoutumiskeskus/Imatran Kylpylä 55420 IMATRA Puh. (05) 68 251	154,7

Toimintakykyluokka

III

Kalliomaan Kaisankoti Bodomintie 37 02740 ESPOO Puh. (09) 887 191	149,8
Kiipulan Kuntoutuskeskus Kiipulantie 507 14200 TURENKI puh. (03) 68 521	151,1
Keski-Pohjanmaan Lääketieteellinen tutkimus- ja hoitolaitos Medirex Oy Jukupolku 3 85100 KALAJOKI Puh. (08) 4662 200	151,1
Naantalin Kylpylä Asiakastoimisto Matkailijan tie 2 20100 TURKU Puh. (02) 44 550	152,6
Rokua health, Kajaani Koskikatu 1 87200 KAJAANI Puh. 020 7819 277	156,9
Scandic Kiannon Kuohut Jalonkatu 1 89600 SUOMUSSALMI Puh. (08) 710 770	142,6
Verve Joensuu, Liperin toimipaikka Silmutie 11 83430 KÄSÄMÄ Puh. 020 7574 400	144,9

27.1.2010/Merja Längman

**Selvitys vuoden 2009 aikana maksetun kuntoutus-
määrärahan käytöstä**

Terveyskeskusta ylläpitävä kunta tai kuntayhtymä: _____

Osoite, johon veteraanikuntoutuksen ohjeet postitetaan. Postiosoite: _____

Postitoimipaikka: _____

Yhteyshenkilö: _____ Puh: _____

Kuntayhtymään kuuluvat kunnat: _____

Määräraha**A) Ennakkona maksettu määräraha vuonna 2009**

(Valtion vuoden 2009 TA, momentti 33.50.56)

Euroa

+

Euroa**B) Lisämääräraha, joka jaettiin hakemusten perusteella****Maksettu 22.9.2009**

+

YhteensäVuoden 2009 määrärahan käyttö 1.1.2009-31.3.2010 **(Kohta A)**

Laitoskuntoutus, rintamaveteraanit

-

Laitoskuntoutus, aviopuolisot

-

Avo- ja päivä kuntoutus

-

YhteensäLisämäärärahan käyttö 23.9.2009 - 31.12.2009 **(Kohta B)**

Laitoskuntoutus, rintamaveteraanit

-

Laitoskuntoutus, aviopuolisot

-

Avo- ja päivä kuntoutus

-

Yhteensä***) KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNYT MÄÄRÄRAHA**

*) Käyttämättä jäänyt määräraha palautetaan Valtiokonttorin tilille 166030-109051, 15 toukokuuta 2010 mennessä.

Toteutunut avokuntoutus ajalla 1.1.2009 - 31.3.2010

Henkilöiden ja käyntikertojen lukumäärät

Avokuntoutusta

saaneiden **Toteutuneiden**
henkilöiden lkm **käyntikertojen lkm**

--	--

Avokuntoutusta on järjestetty myös asiakkaan kotona

Kyllä Ei

Kotona avokuntoutusta saaneiden henkilöiden lukumäärä

_____ kpl

Toteutunut päivä kuntoutus ajalla 1.1.2009 - 31.3.2010

Henkilöiden ja hoitopäivien lukumäärä

Päiväkuntoutusta **Toteutuneiden**
saaneiden **hoitopäivien lkm**

--	--

Toteutunut laituskuntoutus ajalla 1.1.2009 - 31.3.2010

Henkilöiden ja hoitopäivien lukumäärät

Rintamaveteraanit:

Kuntoutusta antavan toimintayksikön

(kuntoutuslaitos tai terveyskeskus) nimi:

Henkilöiden Henkilöiden Henkilöiden

≤ 2 vko ≤ 3 vko ≤ 4 vko

lkm lkm lkm

Henkilöt Toteutuneet

yhteensä hoitopäivät

lkm lkm

	Henkilöiden lukumäärät			Toteutuneet	
	≤ 2 vko lkm	≤ 3 vko lkm	≤ 4 vko lkm	Henkilöt yhteensä lkm	hoitopäivät lkm
Yhteensä					

Toteutuneet	
Henkilöt yhteensä lkm	hoitopäivät lkm

Toteutunut laitoskuntoutus ajalla 1.1.2009 - 31.3.2010
 Henkilöiden ja hoitopäivien lukumäärät

Aviopuolisot

Kuntoutusta antavan toimintayksikön
 (kuntoutuslaitos tai terveyskeskus) nimi:

	Henkilöiden 1 - 4 pv. lkm	Henkilöiden 5 - 9 pv. lkm	Henkilöiden 10 - 14 pv. lkm	Henkilöt yhteensä lkm	Toteutuneet hoitopäivät lkm
Yhteensä					

Päiväys: _____

Allekirjoitukset: _____

Nimenselvennys: _____

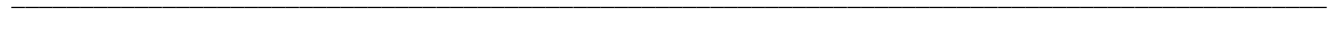
Terveyskeskusta ylläpitävä kunta tai kuntayhtymä: _____

Osoite: _____

Postitoimipaikka: _____

Yhteyshenkilö: _____ Puh: _____

Kuntayhtymään kuuluvat kunnat: _____

Rintamaveteraanien kuntoutushakemukset

- Laitoskuntoutus, rintamaveteraanit
- Laitoskuntoutus, puoliset
- Avo-ja päiväkuntoutus

Lkm

Myönnetyt kuntoutukset

- Laitoskuntoutus, rintamaveteraanit
- Laitoskuntoutus, puoliset
- Avo-ja päiväkuntoutus

Lkm

Kuntoutusmaksusitoumusta vaille jääneet hakijat

- Laitoskuntoutus, rintamaveteraanit
- Laitoskuntoutus, puoliset
- Avo-ja päiväkuntoutus

Lkm

Perustelut, miksi kuntoutusmääräraha ei riittänyt: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitukset: _____

Nimenselvennys: _____

